

Обґрунтування
до проєкту постанови НКРЕКП «Про визнання такими, що втратили чинність,
постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах
енергетики та комунальних послуг, від 22 вересня 2021 року № 1621
та від 27 жовтня 2021 року № 1893»
(про проведення позапланових виїзних перевірок ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО»)

Згідно зі статтею 19 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Закон про НКРЕКП) Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор), здійснює державний контроль за дотриманням суб'єктами господарювання, що провадять діяльність, зокрема, у сфері електроенергетики, законодавства у відповідній сфері та ліцензійних умов шляхом проведення, зокрема, позапланових виїзних перевірок.

Перевірка проводиться на підставі рішення НКРЕКП.

Відповідно до пункту 4 частини сьомої статті 19 Закону про НКРЕКП підставою для проведення позапланової виїзної перевірки є перевірка виконання рішень Регулятора щодо усунення порушень вимог законодавства, прийнятих за результатами планових або позапланових перевірок.

Відповідно до Плану здійснення заходів державного контролю суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, на 2021 рік, затвердженого постановою НКРЕКП від 18.11.2020 № 2134, постанови НКРЕКП від 10.03.2021 № 389 «Про проведення планових перевірок суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, у II кварталі 2021 року» проведено планову перевірку дотримання ПУБЛІЧНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 00130926) (далі – ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО», Товариство, Ліцензіат) вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії та Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 25.07.2017 № 932, та Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27.12.2017 № 1470 (Ліцензійні умови з розподілу електричної енергії), за результатами якої складено Акт планової перевірки від 29.04.2021 № 227 та прийнято постанову НКРЕКП від 26.05.2021 № 860 «Про накладення штрафу на ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» за недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та порушення Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії та здійснення заходів державного регулювання» (Постанова № 860).

Відповідно до підпункту 5 пункту 2 Постанови № 860 ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» зобов'язане у строк до **01.09.2021 надати** належним чином завірені **копії підтвердних документів (висновків)** відповідного органу державної виконавчої влади щодо **відсутності обов'язку отримання під час введення в експлуатацію сертифікатів (декларацій)** про готовність об'єктів до введення в експлуатацію, виконання яких передбачалось схваленими Інвестиційними програмами ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» на 2019 – 2020 роки та по яких відсутні акти готовності об'єкта до експлуатації, шляхом видачі відповідними органами державного архітектурно-будівельного контролю сертифіката, а саме:

« _____
 _____ »,
 « _____
 _____ »,
 « _____
 _____ »,
 « _____
 _____ »,
 « _____
 _____ »,
 « _____
 _____ ».

ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» листом від 31.08.2021 № _____ (вх НКРЕКП від 15.09.2021) (Лист) повідомило НКРЕКП, що Товариство звернулось до департаменту Державної архітектурно-будівельної інспекції у Запорізькій області (Департамент) за роз'ясненнями щодо необхідності отримувати дозвільні документи на початок виконання робіт та декларацію на введення в експлуатацію об'єктів в рамках реалізації Інвестиційних програм ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» 2019-2020 років.

Товариство отримало відповідь Департаменту від 30.07.2021 № _____ (Відповідь), в якій повідомлено, зокрема, про те, що пунктом 16 Переліку будівельних робіт, які не потребують документів, що дають право на їх виконання, та після закінчення яких об'єкт не підлягає прийняттю в експлуатацію, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 07.06.2017 № 406, до переліку будівельних робіт включено «Заміна одиниць та вузлів технологічного устаткування та їх інженерних мереж, систем управління та автоматизації, які застаріли та технічний ресурс яких вичерпано, в існуючих цехах, приміщеннях».

Отже, Товариство зазначило, що реалізація заходів з реконструкції підстанцій в частині заміни застарілого технологічного обладнання об'єктів електричних мереж, відповідно до укладених договорів в рамках реалізації інвестиційних програм ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» 2019-2020 років, здійснюється без дотримання дозвільних документів на початок виконання робіт та на введення в експлуатацію.

Разом з тим, Товариство Листом зазначило, що у зв'язку з незгодою з порушеннями, встановленими пунктом 1 Постанови № 860, а саме пунктів 4.1, 4.4 глави 4 та пункту 5.2 глави 5 Порядку розроблення та подання на затвердження планів розвитку систем розподілу та інвестиційних програм операторів систем розподілу, затвердженого постановою НКРЕКП від 04.09.2018 № 955, **звернулось** за захистом своїх прав до **Окружного адміністративного суду міста Києва**. На цей час рішення суду не прийнято.

Департамент ліцензійного контролю зазначає, що у Відповіді Департаменту **не встановлено висновків щодо відсутності обов'язку отримання** під час введення в експлуатацію сертифікатів (декларацій) про готовність об'єктів до введення в експлуатацію по зазначених у підпункті 5 пункту 2 Постанови № 860 заходах Інвестиційних програм ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» на 2019-2020 роки, що у свою чергу **не відповідає вимогам Постанови № 860.**

Крім того, відповідно до статті 17 Закону про НКРЕКП Регулятор, зокрема, контролює додержання ліцензіатами законодавства у відповідній сфері регулювання і ліцензійних умов провадження господарської діяльності.

Для ефективного виконання завдань державного регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг Регулятор, зокрема, приймає обов'язкові до виконання рішення з питань, що належать до його компетенції.

При цьому частиною третьою статті 5 Закону встановлено, що рішення Регулятора можуть бути оскаржені в судовому порядку. Оскарження рішень Регулятора не зупиняє їх виконання.

З огляду на викладене та з метою перевірки виконання ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» вимог підпункту 5 пункту 2 Постанови № 860 прийнято постанову НКРЕКП від 22.09.2021 № 1621 «Про проведення позапланової виїзної перевірки ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО».

Також, відповідно до підпункту 8 пункту 2 Постанови № 860 ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» зобов'язано у строк до **01.09.2021 вжити заходів щодо відчуження своєї частки в статутному капіталі ТОВ «ЗАПОРІЖЖЯЕЛЕКТРОПОСТАЧАННЯ»**, про що у строк до 20 вересня 2021 року письмово повідомити НКРЕКП та Відділ НКРЕКП у Запорізькій області з наданням належним чином завірених копій підтвердних документів.

ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» листом від 30.08.2021 № _____ (вх НКРЕКП від 09.09.2021) повідомило НКРЕКП про вжиті заходи щодо відчуження своєї частки в статутному капіталі ТОВ «ЗАПОРІЖЖЯЕЛЕКТРОПОСТАЧАННЯ».

Зокрема, за інформацією Товариства, ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» 31.05.2021, 16.06.2021, 08.07.2021 та 10.08.2021 були проведені аукціони з продажу частки в розмірі 100% в статутному капіталі ТОВ «ЗАПОРІЖЖЯЕЛЕКТРОПОСТАЧАННЯ», однак жоден учасник не надав необхідного пакету документів та відповідно торги не відбулись.

Крім того, 19.07.2021 ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» звернулось до Фонду державного майна України з листом № _____ з проханням повідомити, які додаткові заходи необхідно вжити для забезпечення кількості учасників аукціону, організації проведення торгів, а також розглянути можливості замовлення повторної (нової) оцінки вартості частки у розмірі 100% в статутному капіталі ТОВ «ЗАПОРІЖЖЯЕЛЕКТРОПОСТАЧАННЯ».

Отже, ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» зазначило, що затримка з відчуженням частки оператора системи розподілу у статутному капіталі електропостачальника ТОВ «ЗАПОРІЖЖЯЕЛЕКТРОПОСТАЧАННЯ» відбулось з причин, які не залежать від ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО».

З огляду на викладене та з метою перевірки виконання ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» вимог підпункту 8 пункту 2 Постанови № 860 прийнято постанову НКРЕКП від 27.10.2021 № 1893 «Про проведення позапланової виїзної перевірки ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО».

Разом з тим, у зв'язку з введенням воєнного стану в Україні, відповідно до Указу Президента України від 24.02.2022 № 64/2022, затвердженого Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні», відповідно до повноважень, наданих Законом про НКРЕКП, 01.03.2022 на засіданні НКРЕКП, яке проводилося у формі відкритого слухання, прийнято постанову від 01.03.2022 № 335 «Про врегулювання деяких питань на строк запровадження (введення) воєнного стану в Україні» (Постанова № 335).

Так, пунктом 1 Постанови № 335 встановлено **зупинити проведення, зокрема, позапланових перевірок** суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг.

Разом з тим, Постановою № 335 (у редакції постанови НКРЕКП від 19.12.2022 № 1691) встановлено, що на період дії воєнного стану **не проводити, зокрема, позапланові виїзні перевірки** суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, які знаходяться та/або здійснюють ліцензовану діяльність в областях України, де наявні територіальні громади, які розташовані в районі проведення воєнних (бойових) дій або які перебувають у тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні).

Водночас, пунктом 3 постанови Кабінету Міністрів України від 13.03.2022 № 303 «Про припинення заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду в умовах воєнного стану» (у редакції постанови НКРЕКП від 06.12.2022 № 1363) **протягом періоду воєнного стану планові та позапланові заходи державного нагляду (контролю)** за дотриманням суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, здійснюються **за рішенням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, за наявності загрози, що має значний негативний вплив на права, законні інтереси, життя та здоров'я людини, захист навколишнього природного середовища та забезпечення безпеки держави.**

Відповідно до Плану здійснення заходів державного контролю суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, на 2025 рік, затвердженого постановою НКРЕКП від 13.11.2024 № 1940, НКРЕКП **здійснено планову перевірку** дотримання АТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії та Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії **за період діяльності з 01 січня 2021 року по 31 грудня 2024 року**, за результатами якої складено Акт від 20.06.2025 № 136 (Акт № 136).

Так, під час проведення зазначеної планової перевірки комісією з проведення перевірки були досліджені питання відповідно до переліку питань, встановлених додатком 10 до Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, затверджених постановою НКРЕКП від 14.06.2018 № 428, серед яких питання 1.6 «Ліцензіат виконує рішення НКРЕКП у строки, встановлені відповідними рішеннями та законодавством», в рамках якого досліджено питання **виконання АТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» підпунктів 5 та 8 пункту 2 Постанови № 860**, та встановлено, що зазначені підпункти скасовано Постановою Верховного суду України від 21.03.2023 у справі № 640/17821/21.

У свою чергу, Юридичний департамент службовою запискою від 23.03.2023 № _____ зазначив наступне, мовою документу:

«Юридичний департамент вважає за необхідне довести до відома Департаменту ліцензійного контролю та Департаменту із регулювання відносин у сфері енергетики те, що 21.03.2023 Верховним Судом було прийнято постанову у справі № 640/17821/21, якою касаційну скаргу НКРЕКП задоволено частково, рішення Окружного адміністративного суду м. Києва від 18.01.2022 та постанову Шостого апеляційного адміністративного суду від 28.09.2022 скасовано, у частині визнання протиправною та скасування постанови НКРЕКП від 26.05.2021 № 860 «Про накладення штрафу на Публічне акціонерне товариство «Запоріжжяобленерго» за порушення вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії та Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії та здійснення заходів державного регулювання» в частині пунктів № 1 та № 3 та ухвалено у цій частині нове рішення про відмову у задоволенні позову.

Частина перша статті 359 Кодексу адміністративного судочинства України встановлює, що постанова суду касаційної інстанції набирає законної сили з дати її прийняття, та з урахуванням положень статті 129-1 Конституції України є обов'язковим до виконання.».

З огляду на вищевикладене, Департамент ліцензійного контролю пропонує прийняти постанову НКРЕКП, на підставі якої **визнати такими, що втратили чинність, постанови** Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, **від 22.09.2021 № 1621 «Про проведення позапланової виїзної перевірки ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та від 27.10.2021 № 1893 «Про проведення позапланової виїзної перевірки ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО».**

Директор Департаменту
ліцензійного контролю

Ярослав ЗЕЛЕНЮК

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про визнання такими, що втратили чинність, постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 22 вересня 2021 року № 1621 та від 27 жовтня 2021 року № 1893

Відповідно до Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та у зв'язку із проведенням планової перевірки АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 00130926) Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

Визнати такими, що втратили чинність, постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 22 вересня 2021 року № 1621 «Про проведення позапланової виїзної перевірки ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» та від 27 жовтня 2021 року № 1893 «Про проведення позапланової виїзної перевірки ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО».

Голова НКРЕКП

Юрій ВЛАСЕНКО